

Broj: 02/3-50-8-24-29,3/16
Sarajevo, 1. 12. 2016.

**PREDSJEDATELJU DOMA NARODA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BIH**

Na temelju članka 41. stavka (1) točke j) Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 58/14, 88/15, 96/15 i 53/16), Povjerenstvo za financije i proračun Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine podnosi Domu naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine sljedeće

**IZVJEŠĆE
o razmatranim revizorskim izvješćima Ureda za reviziju institucija BiH
za 2015. godinu**

Ured za reviziju institucija BiH je 4. 8. 2016. Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH dostavio izvješća o reviziji institucija Bosne i Hercegovine za 2015. godinu.

Ured za reviziju institucija BiH je 5. 8. 2016. dostavio Pregled mišljenja Ureda za reviziju institucija BiH iz izvješća o reviziji za 2015. godinu.

Mišljenja revizije utvrđena su za 73 institucije BiH, od kojih su 27 „pozitivna mišljenja“, 40 su „pozitivna mišljenja uz isticanje predmeta“, pet „mišljenja s rezervom uz isticanje predmeta“ i jedno „mišljenja s rezervom“.

Povjerenstvo za financije i proračun Doma naroda je, na temelju Smjernica za pregled i analizu revizorskih izvješća usvojenih u sklopu suradnje s Odjelom za međunarodni razvoj Vlade Velike Britanije (DFID) u 2008. godini, izradilo Plan razmatranja revizorskih izvješća o financijskom poslovanju institucija BiH za 2015. godinu, koji je Povjerenstvo usvojilo na 21. sjednici, održanoj 29. 8. 2016.

Povjerenstvo za financije i proračun Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH je, kao nadležno povjerenstvo, razmatralo 73 izvješća Ureda za reviziju institucija BiH **na tri sjednice**, i to na:

21. sjednici, održanoj 29. 8. 2016.

22. sjednici, održanoj 15. 9. 2016.

29. sjednici, održanoj 1. 12. 2016.

1) Povjerenstvo za financije i proračun Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH razmatralo je revizorska izvješća za sljedeće institucije:

- 1) Agenciju za antidopinšku kontrolu
- 2) Agenciju za forenzička ispitivanja i vještačenja
- 3) Agenciju za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka
- 4) Agenciju za javne nabave BiH
- 5) Agenciju za lijekove i medicinska sredstva
- 6) Agenciju za nadzor nad tržištem
- 7) Agenciju za osiguranje
- 8) Agenciju za policijsku potporu
- 9) Agenciju za poštanski promet BiH
- 10) Agenciju za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje
- 11) Agenciju za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije
- 12) Agenciju za rad i zapošljavanje BiH
- 13) Agenciju za razvoj visokog obrazovanja i osiguranje kvalitete
- 14) Agenciju za sigurnost hrane
- 15) Agenciju za školovanje i stručno usavršavanje kadrova
- 16) Agenciju za statistiku BiH
- 17) Agenciju za promidžbu inozemnih ulaganja u BiH
- 18) Agenciju za zaštitu osobnih podataka BiH
- 19) Agenciju za državnu službu BiH
- 20) Arhiv BiH
- 21) Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja
- 22) Centar za uklanjanje mina u BiH
- 23) Središnju harmonizacijsku jedinicu Ministarstva financija i trezora BiH
- 24) Središnje izborno povjerenstvo BiH
- 25) Direkciju za civilno zrakoplovstvo BiH
- 26) Direkciju za ekonomsko planiranje
- 27) Direkciju za europske integracije BiH
- 28) Direkciju za koordinaciju policijskih tijela
- 29) Državnu agenciju za istrage i zaštitu
- 30) Državnu regulativnu agenciju za radijacijsku i nuklearnu sigurnost
- 31) Fond za povratak
- 32) Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH
- 33) Graničnu policiju BiH
- 34) Instituciju ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH
- 35) Instituciju ombudsmana za ljudska prava BiH
- 36) Institut za akreditiranje BiH
- 37) Institut za intelektualno vlasništvo BiH
- 38) Institut za mjeriteljstvo BiH
- 39) Institut za nestale osobe
- 40) Institut za standardizaciju BiH
- 41) Jedinicu za provedbu Projekta izgradnje Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH
- 42) Povjerenstvo za koncesije
- 43) Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika
- 44) Konkurencijsko vijeće BiH

- 45) Memorijalni centar Srebrenica – Potočari spomen-obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995 godine Srebrenica
- 46) Ministarstvo civilnih poslova BiH
- 47) Ministarstvo financija i trezora BiH
- 48) Ministarstvo komunikacija i prometa BiH
- 49) Ministarstvo obrane BiH
- 50) Ministarstvo pravde BiH
- 51) Ministarstvo sigurnosti BiH
- 52) Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
- 53) Ministarstvo vanjskih poslova BiH
- 54) Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
- 55) Odbor državne službe za žalbe
- 56) Parlamentarnu skupštinu BiH
- 57) Pravobraniteljstvo BiH
- 58) Predsjedništvo BiH
- 59) Regulatornu agenciju za komunikacije BiH
- 60) Službu za poslove sa strancima BiH
- 61) Službu za zajedničke poslove institucija BiH
- 62) Sud BiH
- 63) Tužiteljstvo BiH
- 64) Upravu BiH za zaštitu zdravlja bilja
- 65) Upravu za neizravno oporezivanje BiH
- 66) Ured koordinatora za reformu javne uprave BiH
- 67) Ured za harmonizaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju
- 68) Ured za razmatranje žalbi
- 69) Ured za veterinarstvo BiH
- 70) Ured za zakonodavstvo
- 71) Ustavni sud BiH
- 72) Vijeće za državnu potporu
- 73) Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH.

Ured za reviziju institucija BiH dostavio je Parlamentarnoj skupštini BiH 73 izvješća o reviziji institucija BiH za 2015. godinu, što je istovjetan broj izvješća u odnosu na prethodnu revidiranu godinu.

a) Institucije koje su dobile „pozitivno mišljenje“ su:

1. Arhiv BiH
2. Agencija za državnu službu BiH
3. Agencija za javne nabave BiH
4. Agencija za nadzor nad tržištem BiH
5. Agencija za osiguranje u BiH
6. Agencija za sigurnost hrane BiH
7. Agencija za promidžbu inozemnih ulaganja u BiH
8. Agencija za zaštitu osobnih podataka BiH
9. Agencija za antidopinšku kontrolu BiH
10. Agencija za razvoj visokog obrazovanja

11. Agencija za predškolsko, osnovno i srednje obrazovanje
12. Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije BiH
13. Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija i trezora BiH
14. Centar za informiranje i priznavanje dokumenata iz područja visokog obrazovanja BiH
15. Direkcija za europske integracije BiH
16. Direkcija za ekonomsko planiranje BiH
17. Institucija ombudsmana za zaštitu potrošača u BiH
18. Institut za akreditiranje BiH
19. Institut za intelektualno vlasništvo BiH
20. Institut za standardizaciju BiH
21. Konkurencijsko vijeće BiH
22. Memorijalni centar Srebrenica – Potočari spomen-obilježje i mezarje za žrtve genocida iz 1995. godine, Srebrenica
23. Regulatorna agencija za komunikacije BiH
24. Ured za razmatranje žalbi
25. Uprava BiH za zaštitu zdravlja bilja
26. Ured za harmonizaciju i koordinaciju sustava plaćanja u poljoprivredi, prehrani i ruralnom razvoju BiH
27. Vijeće za državnu potporu.

Od 73 revidirane institucije u 2015. godini, 27 institucija dobilo je „pozitivno mišljenje“, odnosno 36,99 % od ukupnoga broja revidiranih institucija. Od 73 revidirane institucije u prethodnoj, 2014. godini, 31 institucija dobila je „pozitivno mišljenje“, odnosno 42,47 % od tadašnjeg broja revidiranih institucija. Udio izvješća s izraženim „pozitivnim mišljenjem“ u 2015. godini, izraženo u postotcima, manji je za 5,48 % u odnosu na udio istovrsnih izvješća za 2014. godinu.

b) Institucije koje su dobile „pozitivno mišljenje uz isticanje predmeta“ su:

1. Agencija za rad i zapošljavanje BiH
2. Agencija za statistiku BiH
3. Agencija za poštanski promet BiH
4. Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH
5. Agencija za policijsku podršku
6. Agencija za forenzička ispitivanja i vještačenja BiH
7. Agencija za školovanje i stručno usavršavanje kadrova BiH
8. Centar za uklanjanje mina u BiH
9. Središnje izborno povjerenstvo BiH
10. Direkcija za civilno zrakoplovstvo BiH
11. Direkcija za koordinaciju policijskih tijela BiH
12. Državna agencija za istrage i zaštitu BiH
13. Fond za povratak BiH
14. Granična policija BiH
15. Generalno tajništvo Vijeća ministara BiH
16. Institut za mjeriteljstvo BiH
17. Institut za nestale osobe BiH

18. Institucija ombudsmana za ljudska prava BiH
19. Jedinica za realizaciju Projekta izgradnje Zavoda za izvršenje kaznenih sankcija, pritvora i drugih mjera BiH
20. Povjerenstvo za koncesije BiH
21. Povjerenstvo za očuvanje nacionalnih spomenika BiH
22. Ministarstvo pravde BiH
23. Ministarstvo sigurnosti BiH
24. Ministarstvo civilnih poslova BiH
25. Ministarstvo financija i trezora BiH
26. Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH
27. Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH
28. Odbor državne službe za žalbe BiH
29. Tužiteljstvo BiH
30. Parlamentarna skupština BiH
31. Pravobraniteljstvo BiH
32. Predsjedništvo BiH
33. Služba za poslove sa strancima BiH
34. Sud BiH
35. Služba za zajedničke poslove institucija BiH
36. Ured koordinatora za reformu javne uprave BiH
37. Ured za veterinarstvo BiH
38. Ustavni sud BiH
39. Ured za zakonodavstvo BiH
40. Visoko sudbeno i tužiteljsko vijeće BiH

Od 73 revidirane institucije u 2015. godini, 40 institucija dobilo je „pozitivno mišljenje uz isticanje predmeta“, odnosno 54,79 % od ukupnoga broja revidiranih institucija. Od 73 revidirane institucije u 2014. godini, 36 institucija dobilo je „pozitivno mišljenje uz isticanje predmeta“, odnosno 49,32 % od tadašnjega broja revidiranih institucija. Udio izvješća s „pozitivnim mišljenjem uz isticanje predmeta“ u 2015. godini, izraženo u postocima, veći je za 5,48 % u odnosu na udio istovrsnih izvješća objavljenih za 2014. godinu.

c) Institucije koje su dobile „mišljenje s rezervom“ i „mišljenje s rezervom uz isticanje predmeta“

Od 73 revidirane institucije u 2015. godini, jedna institucija dobila je „mišljenje s rezervom“, a pet institucija „mišljenje s rezervom uz isticanje predmeta“, što je ukupno činilo 8,22 % od 73 revidirane institucije, i to prema sljedećoj strukturi izraženih mišljenja revizora:

„Mišljenje s rezervom“ i „Mišljenje s rezervom uz isticanje predmeta“ (ukupno šest institucija BiH)

Red. br.	Naziv institucije BiH	Broj kvalifikacija	Broj istaknutih predmeta u mišljenju
1	Ministarstvo obrane BiH	2	3
2	Ministarstvo komunikacija i prometa BiH	1	3
3	Ministarstvo vanjskih poslova BiH	1	4
4	Uprava za neizravno oporezivanje BiH	1	3
5	Državna regulativna agencija za radijacijsku i nuklearnu sigurnost	1	1
6	Agencija za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH	1	0

d) Struktura izraženih revizorskih mišljenja za prethodne tri godine

Na osnovi dostavljenih podataka Ureda za reviziju s pregledom izraženih mišljenja revizora za razdoblje od 2013. do 2015. godine, Povjerenstvo je uočilo da je:

- udio izraženih „**pozitivnih mišljenja**“ u 2015. godini u odnosu na 2014. godinu, izražen u postocima, manji za 5,48 %;
- udio izraženih „**pozitivnih mišljenja uz isticanje predmeta**“ u 2015. godini, izražen u postocima, u odnosu na istovrsni udio za 2014. godinu viši za 5,48 %,
- udio izraženih „**mišljenja s rezervom**“ u 2015. godini, izražen u postocima, u istom postotku (8,22 %) kao što je bio za 2014. godinu.

<i>Izražena mišljenja revizora</i>	Proračunska godina 2013.		Proračunska godina 2014.		Proračunska godina 2015.	
	Broj objavljenih izvješća	Postotak	Broj objavljenih izvješća	Postotak	Broj objavljenih izvješća	Postotak
Revizorska izvješća s „pozitivnim mišljenjem“	21	29,17%	31	42,47%	27	36,99%
Revizorska izvješća s „pozitivnim mišljenjem uz skretanje pozornosti“	44	61,11%	36	49,32%	40	54,79%
Revizorska izvješća s izraženom rezervom	7	9,72%	6	8,22%	6	8,22%
Revizorska izvješća s izraženim negativnim mišljenjem	0	0,00%	0	0,00%	0	0%
Ukupan broj revidiranih institucija:	72	100,00%	73	100,00%	73	100,00%

2) Najčešći nalazi revizije

Identificirano je četiri kategorije nalaza revizije koji se ponavljaju u revizorskim izvješćima za 2015. godinu u postotku većem od 20 % u odnosu na ukupan broj revidiranih institucija. Njihov prikaz prema padajućoj ljestvici učestalosti pojavljivanja je sljedeći:

1. nalazi vezani za pravilnik o sustavu unutarnjih kontrola i izgradnju sustava unutarnjih kontrola identificirani su u 55 izvješća od ukupno 73 revidirane institucije (stupanj zastupljenosti: 75,34 %);
2. nalazi vezani za nedostajuća interna pravila i/ili nedosljednu i neodgovarajuću primjenu usvojenih internih pravila, propisa i zakona identificirani su u 32 izvješća od ukupno 73 revidirane institucije (stupanj zastupljenosti: 43,83 %);
3. slabosti u primjeni propisa iz područja javnih nabava identificirane su u 31 izvješću od ukupno 73 revidirane institucije (stupanj zastupljenosti: 42,46 %);
4. nalazi vezani za slabosti pri planiranju proračuna, slabe kontrole izvršenja proračuna i slabosti u popuni organizacijske strukture identificirani su u 24 izvješća od ukupno 73 revidirane institucije (stupanj zastupljenosti: 32,87 %).

(Ostale kategorije nalaza revizije zabilježene su u manje od 20% slučajeva.)

3) Sustavne mjere kojima bi se otklonili uzroci ponavljanja određenih revizorskih nalaza prema mišljenju Ureda za reviziju

Povjerenstvo je dobilo od Ureda za reviziju izvješće broj: 01-16-1-2131/16, pod nazivom *Godišnje revizorsko izvješće za 2015.*, u čijem je poglavlju 2.2. *Glavni nalazi i preporuke financijske revizije* navedeno 47 glavnih nalaza i preporuka sustavnog karaktera, te ih je kao takve Povjerenstvo za financije i proračun Doma naroda, razmatrajući na 26. sjednici održanoj 26. 10. 2016., prihvatilo u istom obliku kako ih je naveo Ured. Povjerenstvo ih u ovome Izvješću također navodi u izvornoj verziji, kako slijedi:

- 3.1. Nužno je ojačati javnu odgovornost i ponašanje sukladno temeljnim načelima vladavine prava, a to podrazumijeva i realizaciju odluka Ustavnog suda BiH, zaključaka Parlamentarne skupštine BiH i revizijskih preporuka, te obvezno analizirati uzroke i poduzeti odgovarajuće aktivnosti.
- 3.2. Preporučamo svim institucijama uključenim u proces donošenja godišnjeg proračuna dosljedno poštivanje zakonskih procedura i rokova za usvajanje zakona o proračunu institucija kao ključnog dokumenta za realizaciju ciljeva i učinkovitijeg i efektivnijeg rada institucija BiH.
- 3.3. Preporuča se institucijama BiH dosljedna primjena donesenih zaključaka Vijeća ministara BiH u cilju uspostave funkcionalnog sustava financijskog upravljanja i kontrole odnosno unutarnje revizije.
- 3.4. Preporučamo Vijeću ministara BiH da poduzme radnje iz svoje nadležnosti u cilju uspostave jedinica za unutarnju reviziju u institucijama BiH, prije svega razmatranjem Pravilnika o unutarnjem ustrojstvu kojim se predviđa uspostava jedinica za unutarnju reviziju.
- 3.5. Preporuča se Središnjoj harmonizacijskoj jedinici da na temelju zaključaka proizašlih iz Godišnjeg konsolidiranog izvješća unutarnje revizije i Godišnjeg

- konosolidiranog izvješća o sustavu financijskog upravljanja i kontrole, te zaključaka koje je sukladno tome donijelo Vijeće ministra BiH u okviru svojih nadležnosti, pokrene aktivnosti u cilju osiguranja uvjeta za značajniji napredak u uspostavi učinkovitog sustava financijskog upravljanja i kontrole odnosno funkcionalne unutarnje revizije u institucijama BiH.
- 3.6. Ponovno preporučamo, u cilju stvarnog iskazivanja bilančnih stavki, ubrzanje procesa rješavanja pitanja državne imovine, a nakon konačnog rješavanja pitanja vlasništva državne imovine uknjižbu vlasništva ove imovine i njezino konačno evidentiranje u poslovnim knjigama titulara.
 - 3.7. Ponovo preporučamo plansko i detaljno pristupanje popisu sredstava i izvora sredstava, što podrazumijeva potpunu pripremu svih faza popisa i praćenje realizacije procesa popisa kao i završnih knjiženja svođenja knjigovodstvenog stanja na stvarno stanje utvrđeno popisom.
 - 3.8. Tehnički mandat treba biti način rješavanja problema kada nije moguće pravovremeno imenovati, odnosno postaviti rukovoditelje, te ga sukladno tome treba i tretirati.
 - 3.9. Trajanje tehničkog mandata treba svesti na najmanju moguću mjeru pravovremenim pokretanjem zakonom propisanih procedura izbora i imenovanja ili postavljenja.
 - 3.10. Smatramo da Vijeće ministara BiH treba precizno urediti pitanje tehničkog mandata, kako bi se utvrdio opseg ovlasti koje mogu imati osobe u tehničkom mandatu.
 - 3.11. Kada su u pitanju parnični postupci izrazito visokih vrijednosti, institucije i njihov zakonski zastupnik trebali bi usko surađivati na najvišoj razini.
 - 3.12. Faktori rizika u parnicama velikih vrijednosti trebaju biti utvrđeni od početka postupka, te svedeni na najmanju moguću razinu.
 - 3.13. Svaki značajniji postupak u smislu utuženog iznosa trebao bi biti precizno analiziran u pogledu mogućeg ishoda postupka, kako bi se smanjio rizik od nepotrebnog gubitka dodatnih sredstava u smislu zateznih kamata i troškova postupka.
 - 3.14. Stajališta institucija uključenih u postupak pred sudom moraju biti jedinstvena i utvrđena o svakom pitanju i prije svakog pojedinačnog postupanja pred nadležnim sudom.
 - 3.15. Preporučamo institucijama da, kada su u pitanju prava po osnovi rada odnosno propisi u vezi s plaćama i naknadama te drugim pitanjima, postupaju sukladno mišljenjima nadležnih tijela i institucija.
 - 3.16. Kada su u pitanju javne nabave, institucije trebaju nastaviti unaprjeđivati uspostavljene sustave poboljšavanjem planiranja, a posebice provođenjem postupaka i izvršenjem planova javnih nabava.
 - 3.17. Edukacija i usavršavanje zaposlenika koji rade na postupcima javnih nabava trebali bi biti jedan od dugoročnih ciljeva svake institucije.
 - 3.18. Smatramo potrebnim sustav plaća u institucijama BiH urediti odvojeno za razinu zakonodavne, sudbene i izvršne vlasti, uzimajući u obzir status neovisnih institucija koje imaju posebne zakone (*lex specialis*) utemeljene na međunarodnim standardima i dobrim praksama kojima se uređuju specifičnost poslovanja tih institucija.
 - 3.19. Preporučamo nadležnim institucijama da ubrzaju i bez odgode okončaju aktivnosti po pitanju donošenja provedbenih akata kojima bi se uredila i osigurala isplata dodatka na zakonit način.

- 3.20. I dalje ističemo potrebu uspostave učinkovitijeg sustava nadzora nad primjenom Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH utvrđivanjem jasnih i preciznih procedura i postupka provođenja nadzora za Ministarstvo financija i trezora BiH te postupka rješavanje eventualnih sporova (suprotnih stavova) između Ministarstva i institucija BiH.
- 3.21. Preporučamo Ministarstvu financija i trezora BiH da ubrza aktivnosti na donošenju podzakonskog akta vezanog uz naknade za prijevoz, vodeći računa o tome da njime treba prevladati sve uočene devijacije i osigurati poštivanje načela racionalnog i namjenskog korištenja javnih sredstava.
- 3.22. Skrećemo pozornost na potrebu uspostave sustavnih evidencija o formiranim odborima, vijećima, povjerenstvima i drugim tijelima na razini institucija BiH i njihovim izdancima (kako onih koje se financiraju iz proračuna institucija BiH tako i iz drugih izvora financiranja).
- 3.23. Potrebno je utvrditi jasne kriterije i pravila za formiranje odbora, vijeća, povjerenstava i drugih tijela i transparentnih procedura i kriterija za imenovanje članova tijela.
- 3.24. Potrebno je ažurno pratiti trajanje mandata imenovanih članova i pravovremeno pokretati postupke imenovanja novih članova tijela, kako bi se izbjeglo da ona funkcioniraju u uvjetima isteklih mandata ili obustava funkcioniranja u cijelosti.
- 3.25. Potrebno je utvrditi jednoobrazne procedure i pravila izvješćivanja o radu tijela, a i cilju unaprjeđenja sustava nadzora nad radom tijela.
- 3.26. Smatramo nužnim uzeti u obzir temeljne zakone i specifičnosti svih institucija BiH te na temelju detaljne analize kreirati odgovarajuće kriterije i izvršiti odgovarajuću klasifikaciju institucija BiH po pitanju primjene pravilnika - podzakonskih akata sukladno Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH (korištenje vozila, telefoni, reprezentacija).
- 3.27. Budući da se radi o kategorijama troškova u kojima je vrlo tanka granica između privatne i javne potrošnje (korištenje vozila, telefoni, reprezentacija), potrebno je doraditi pravilnike u cilju jasnijeg i preciznijeg određivanja načina i svrhe korištenja pojedinih sredstava i osiguranja dodatne prateće dokumentacije kojom bi se nedvojbeno dokazala namjenska potrošnja i transparentnost korištenja sredstava u ove namjene.
- 3.28. Zakonito postupanje odgovornost je i obveza svake institucije pojedinačno, međutim sve nadležne institucije (Parlamentarna skupština BiH, Vijeće ministara BiH, Agencija za javne nabave, Ured za razmatranje žalbi, Pravobraniteljstvo BiH i druge relevantne institucije), svaka u okviru svojih nadležnosti trebaju poduzeti dodatne aktivnosti kako bi se osigurala dosljedna primjena Zakona o javnim nabavama, unaprijedila učinkovitost cjelokupnog sustava javnih nabava te smanjio prostor za značajne nepravilnosti i eventualne negativne učinke za javna sredstva.
- 3.29. S obzirom na različita stajališta institucija koje trebaju biti obuhvaćene zajedničkim nabavama, preporučamo nadležnim institucijama (Ministarstvu sigurnosti BiH, Graničnoj policiji i Agenciji za istrage i zaštitu BiH) da poduzmu aktivnosti na provedbi Zakona o Direkciji za koordinaciju policijskih tijela i Zakona o agencijama za potporu policijskoj strukturi BiH vezano uz provođenje zajedničkih nabava za određenu opremu za policijska tijela BiH.
- 3.30. Preporuča se Vijeću ministara BiH da, u suradnji s Ministarstvom financija i trezora BiH, kod mjerodavnog povjerenstva inicira usvajanje međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.
- 3.31. Preporučamo redovitu izradu detaljnih analiza i evaluacija učinkovitosti i stupnja primjene usvojenih strateških dokumenata u području borbe protiv korupcije, s

- ciljem pravovremenog reagiranja na odstupanja i uočene negativne namjere i postupanja.
- 3.32. U procesu zapošljavanja, općenito promatrano na razini institucija BiH, još uvijek postoje slabosti u pogledu njegovog provođenja. Preporučamo ubrzavanje aktivnosti po ovom pitanju. Također preporučamo poduzimanje aktivnosti kako bi se otklonile slabosti u provođenju procesa zapošljavanja.
 - 3.33. Imajući u vidu zakonska ograničenja u pogledu zapošljavanja u institucijama BiH, prilikom odobravanja sredstava za angažiranje vanjskih suradnika smatramo potrebnim provoditi detaljnije analize i voditi računa o opravdanosti i ekonomičnosti angažmana vanjskih suradnika.
 - 3.34. Preporučujemo u idućem razdoblju, usprkos postojanju ograničavajućih faktora, posvećivanje veće pozornosti upravljanju ljudskim resursima, kao jednom od bitnih segmenata reforme javne uprave, s ciljem izgradnje profesionalne i djelotvorne državne uprave.
 - 3.35. Ponovno preporučamo poduzimanje aktivnosti na unaprjeđenju planiranja sredstava za sufinansiranje IPA projekata za ove namjene u smislu osiguranja nužnih sredstava i nepotrebnog rezerviranja sredstava u proračunu institucija BiH te unaprjeđenje transparentnosti izvješćivanja institucija BiH o rezultatima i učincima te dinamici realizacije IPA projekata.
 - 3.36. Preporučamo poduzimanje aktivnosti na uspostavi kvalitetnijeg procesa upravljanja kapitalnim projektima analiziranjem načina i dinamike realizacije višegodišnjih projekata, ažuriranjem odluke o višegodišnjim projektima sukladno zakonu o proračunu i stvarnim potrebama za proračunskim sredstvima, te sustavnim uređivanjem pitanja višegodišnjih projekata uz uspostavljanje mehanizama kontrole za učinkovitije korištenje ograničenih proračunskih sredstava.
 - 3.37. Preporučamo Vijeću ministara BiH da donese odluku o raspodjeli sredstva od dozvola za UMTS za 2015. godinu, te da donese posebne odluke o raspodjeli sredstava za razvoj sektora telekomunikacija.
 - 3.38. Također preporučamo Vijeću ministara BiH te Ministarstvu komunikacija i prometa BiH i Upravi za neizravno oporezivanje BiH poduzimanje učinkovitih mjera u cilju realizacije sredstava namijenjenih za financiranje pripreme i izgradnje putne infrastrukture.
 - 3.39. Preporučamo Vijeću ministara BiH da analizira korištenje sredstava vanjskih kredita za koje se plaća interkalarna kamata (*commitment fee*) i, u suradnji s nadležnim tijelima, poduzme daljnje aktivnosti na otklanjanju mogućih uzroka neodgovarajućeg korištenja sredstava i smanjenju troškova interkalarne kamate.
 - 3.40. I dalje naglašavamo potrebu donošenja plana racionalizacije troškova zakupa i strategije za rješavanje pitanja zakupa i trajnog smještaja institucija BiH, s utvrđenim prioritetima, nositeljima obveza, dinamikom realiziranja i izvorima financiranja. Napominjemo da pri izradi navedene strategije treba imati u vidu i pitanje statusa državne imovine.
 - 3.41. Premda je u idućoj godini iznos ukupno odobrenih sredstava za tekuću pričuvu u proračunu institucija BiH prilično manji, preporučamo Predsjedništvu BiH da precizno utvrdi pravila i procedure o visini i kriterijima za dodjelu sredstava tekuće pričuve u svrhu transparentnosti procesa dodjele i izvješćivanja svih njezinih korisnika.
 - 3.42. Smatramo da realizaciju grantova odobravanjem iz proračunske pričuve treba koristiti u iznimnim slučajevima, kada se radi o neplaniranim situacijama i događajima koji su uvjetovali odobravanje sredstava na takav način. Sva ostale grantove i transfere trebalo bi planirati u proračunu institucija, a njihovu dodjelu

realizirati na transparentan način, uz utvrđivanje kriterija za dodjelu i odgovarajuće kontrole namjenskog trošenja.

- 3.43. Preporučamo Ministarstvu komunikacija i prometa BiH da žurno poduzme sve potrebne aktivnosti kako bi Direkcija za civilno zrakoplovstvo što prije počela ostvarivati zakonom utvrđene prihode.
- 3.44. U cilju rješavanja problema praćenja odnosno kontrole naplate prihoda, nužno je osigurati uvjete u kojima sve institucije na učinkovit i pouzdan način mogu izvršiti kontrolu naplate neporeznih prihoda.
- 3.45. Potrebno je staviti u uporabu uspostavljene module i povezati nove module s ISFU-om kako bi se dobio integriran i sveobuhvatan sustav financijskog upravljanja. Također je potrebno uspostaviti novi sustav plaća i kadrovske evidencije. Uspostavi novih sustava trebaju prethoditi odgovarajuće analize. Također treba pravovremeno analizirati stvarne potrebe za licencijama i nakon uspostave sustava nabaviti veći dio licencija te započeti njihovo korištenje i održavanje u trenutku kada se novi informacijski sustav pušta u rad, u cilju smanjenja troškova održavanja softvera.
- 3.46. Smatramo da Generalno tajništvo treba pokrenuti službenu inicijativu za ispitivanje mogućnosti povezivanja institucija na sustav e-vlada putem mreža u vlasništvu institucija BiH. Sugeriramo razmatranje potrebe i mogućnosti formiranja radne skupine koju bi činili stručnjaci iz institucija koje koriste resurse e-vlade, radi davanja prijedloga za poboljšanje i unaprjeđenje postojećeg sustava.
- 3.47. Smatramo potrebnim usvojiti podzakonske akte, ovlastiti certifikacijska tijela i omogućiti proces elektroničkog potpisivanja.

4) Zbirni i pojedinačni zaključci o razmatranim revizorskim izvješćima

Nakon što je razmotrilo revizorska izvješća za navedene proračunske korisnike, Povjerenstvo za financije i proračun Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH je:

- 1. jednoglasno prihvatilo 73 izvješća o reviziji institucija BiH koja je sastavio Ured za reviziju institucija BiH, te predlaže Domu naroda njihovo usvajanje.**

Povjerenstvo za financije i proračun predlaže Domu naroda da donese sljedeće

ZAKLJUČKE

1. Dom naroda obvezuje rukovodstva 40 institucija BiH čije je financijsko poslovanje u 2015. godini ocijenjeno revizorskim „pozitivnim mišljenjem uz isticanje predmeta“ (Prilog 1. ovih zaključaka) na poduzimanje svih potrebnih mjera iz nadležnosti svake institucije posebno, kako bi se izbjegle daljnje posljedice pojava na koje je revizija skrenula pozornost pri isticanju predmeta u „pozitivnom mišljenju“, a posebno da materijalnost takvih nalaza revizije eventualno ne preraste u buduće kvalifikacije u sljedećem revizijskom izvješću.

2. Dom naroda traži od Vijeća ministara BiH da posveti posebnu pozornost jačanju sustava unutarnjih kontrola s ciljem povećanja učinkovitosti financijskog poslovanja i pouzdanosti financijskih izvješća, te da hitno razmotri navedene preporuke sustavnog karaktera navedene u točki 3. *Sustavne mjere kojima bi se otklonili uzroci ponavljanja određenih revizorskih nalaza prema mišljenju Ureda za reviziju*, podtočkama od 3.1. do 3.47. ovoga Izvješća Povjerenstva za financije i proračun Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH o razmatranim revizorskim izvješćima Ureda za reviziju institucija BiH za 2015. godinu i pristupi izradi programa aktivnosti i mjera Vijeća ministara BiH na provedbi sustavnih preporuka financijske revizije za 2015. godinu, a u cilju prevladavanja sustavnih nedostataka u poslovanju izloženih u revizorskom izvješću broj: 01-16-1-2131/16 pod nazivom *Godišnje revizorsko izvješće za 2015.*, te da pristupi poduzimanju mjera kojima će se zapriječiti ponavljanje istovjetnih nalaza revizije u budućim izvješćima financijske revizije.
 - 2.1. Program aktivnosti i mjera naveden u točki 2. ovih zaključaka potrebno je javno objaviti najkasnije do kraja veljače 2017. godine na internetskim stranicama Vijeća ministara BiH i Ministarstva financija i trezora BiH, te u istom roku presliku dostaviti Parlamentarnoj skupštini BiH.
 - 2.2. Potrebno je da Vijeće ministara BiH promptno pristupi realizaciji sustavnih preporuka izloženih u revizorskom izvješću broj: 01-16-1-2131/16 pod nazivom *Godišnje revizorsko izvješće za 2015.*, te Parlamentarnoj skupštini BiH najkasnije do 1. 3. 2017. dostavi informaciju o realiziranju preporuka iz Izvješća.
 - 2.3. Zadužuje se Povjerenstvo za financije i proračun Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH da protekom roka iz podtočke 2.2. na šestomjesečnoj razini prati napredak u provedbi sustavnih preporuka i o tome redovito izvješćuje Dom naroda.
3. Dom naroda traži od Vijeća ministara BiH da najkasnije do kraja 2016. razmotri revizorska izvješća za 2015. godinu za Agenciju za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH, Ministarstvo obrane BiH, Ministarstvo komunikacija i prometa BiH, Ministarstvo vanjskih poslova BiH, Državnu regulativnu agenciju za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH i Upravu za neizravno oporezivanje BiH, te da uspostavi odgovarajući nadzor nad realizacijom ovih zaključaka.
 - 3.1. Dom naroda traži od Agencije za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH, Ministarstva obrane BiH, Ministarstva komunikacija i prometa BiH, Ministarstva vanjskih poslova BiH, Državne regulativne agencije za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH i Uprave za neizravno oporezivanje BiH da svaka institucija zasebno posveti posebnu pozornost daljnjem jačanju svojeg sustava unutarnjih kontrola s ciljem povećanja učinkovitosti financijskog poslovanja i pouzdanosti financijskih izvješća.
 - 3.2. Dom naroda traži od Agencije za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH, Ministarstva obrane BiH, Ministarstva komunikacija i prometa BiH, Ministarstva vanjskih poslova BiH, Državne regulativne

agencije za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH i Uprave za neizravno oporezivanje BiH da svaka institucija pristupi izradi zasebnih programa aktivnosti i mjera na provedbi preporuka financijske revizije za 2015. godinu, u cilju prevladavanja nedostataka u poslovanju izloženih u revizorskom izvješću za 2015. godinu, te pristupi poduzimanju mjera kojima će se zapriječiti ponavljanje istovjetnih nalaza revizije u budućim izvješćima financijske revizije.

- 3.3. Dom naroda traži javnu objavu šest zasebnih programa aktivnosti i mjera navedenih u prethodnoj podtočki 3.2. ovih zaključaka najkasnije do kraja veljače 2017. godine na internetskim stranicama svake od navedenih šest institucija zasebno, te dostavu preslika tih programa do navedenog roka Parlamentarnoj skupštini BiH.
- 3.4. Dom naroda traži da svaka od navedenih šest BiH institucija promptno pristupiti bilježenju poduzetih aktivnosti i mjera u provedbi preporuka izloženih u revizorskom izvješću za 2015. godinu, te Parlamentarnoj skupštini BiH dostaviti popis poduzetih aktivnosti i mjera unesenih u tablice iz Priloga 2. ovih zaključaka (svaka institucija zasebno, prema pripadajućoj tablici) najkasnije do 1. 3. 2017. godine.
- 3.5. U cilju kontinuiranog provođenja parlamentarnog nadzora, Povjerenstvo za financije i proračun Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH koristit će tablice iz Priloga 2. ovih zaključaka za daljnje šestomjesečno praćenje napretka u provedbi preporuka revizije danih u izvješćima za Agenciju za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH, Ministarstvo obrane BiH, Ministarstvo komunikacija i prometa BiH, Ministarstvo vanjskih poslova BiH, Državnu regulativnu agenciju za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH i Upravu za neizravno oporezivanje BiH, te će o tome redovito izvješćivati Dom naroda.

5) Nadzor nad realizacijom preporuka Ureda i zaključaka Povjerenstva usvojenih u Domu naroda

Nakon okončanja parlamentarne procedure povodom revizorskih izvješća o financijskom poslovanju institucija BiH za 2015. godinu Povjerenstvo će, u suradnji s Uredom za reviziju institucija BiH, i dalje inzistirati na provođenju nadzora nad realizacijom preporuka Ureda za reviziju i odgovarajućih zaključaka Povjerenstva usvojenih u Domu naroda Parlamentarne skupštine BiH. U tom kontekstu, Povjerenstvo će, prema odgovarajućim odlukama, pristupiti tematskom razmatranju pojedinih problema na sustavnoj razini, kao i pristupiti praćenju realizacije i jačanju nadzora suglasno Planu razmatranja revizorskih izvješća o financijskom poslovanju institucija BiH za 2015. godinu, usvojenom na 21. sjednici Povjerenstva, održanoj 29. 8. 2016. godine.

6) Dostavljanje Izvješća

Nakon što Dom naroda usvoji Izvješće Povjerenstava o razmatranim revizorskim izvješćima Ureda za reviziju institucija BiH za 2015. godinu, Izvješće zajedno sa svim prilogima treba dostaviti Vijeću ministara BiH, Predsjedništvu BiH, Ministarstvu financija i trezora BiH, Uredu za reviziju institucija BiH i institucijama koje su dobile „mišljenje s rezervom“ i „mišljenje s rezervom uz isticanje predmeta“: Agenciji za identifikacijske isprave, evidenciju i razmjenu podataka BiH, Ministarstvu obrane BiH, Ministarstvu komunikacija i prometa BiH, Ministarstvu vanjskih poslova BiH, Državnoj regulativnoj agenciji za radijacijsku i nuklearnu sigurnost BiH i Upravi za neizravno oporezivanje BiH.

Na temelju članka 113. Poslovnika Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH, izvjestiteljicom je imenovana Ljilja Zovko, predsjedateljica Povjerenstva.

Predsjedateljica
Povjerenstva za financije i proračun
Ljilja Zovko